

Ese de done ori in septimana: Joi-a si Dumineca; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei sau de patru ori in septimana.

Pretulu de prenumeratiune

pentru Austria:

pe anu intregu	3 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patriaru	2 " " "

pentru Romania si strainetate:

pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 " " "

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Ungaryasse Nr. 23, unde sunt a se adrasa si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditura; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetiri se facu cu pretiu scanditu. Pretiu timbrului cate 80 cr. pent. una data, se antecipa.

Pesta, 30 aug./11 sept. 1869.

Sunt cinci sute de ani, de candu conciliulu din Constantia alu bisericeii rom. cat., cita la tribunalulu seu pre Ioane Huss, profesore de teologia la universitate din Prag'a, predicatore scl. Era invinutu de eresia; desi densulu predicu numai in contra abuzurilor ce le facea curtea de Roma si acei incrediuti ai ei cari vindeau pentru bani iertarea de peccate. Huss tindea se restituie intru integritate sa spiritulu din s. vangeliu, se-idee de sotiia ratiunea precum Ddieu a voitu ca acest'a se'nsotiiesca pre omu

Imperatulu Sigismundu dede lui Huss salvus conductus. Conciliulu provocu pre H se desjure nisce invetiature ce densulu neci candu nu le afirmase. Nu se supuse acestei absurditati ci remase constantu. Fu aruncatu in temnitia in mani'a parolei imperatesci. Slabanogulu imperatu, vediendu-se datu de mintiuna cu salvus conductus ce lu acordase lui Huss, nu putea de catu se bage capulu in pamentu si se rosiiesca de rusine de cate ori Huss din mediloculu calailoru sei privia catra densulu.

Conciliulu trimise pe H. la loculu de perdiare. Fu arsu de viu. Cadiu martiru ratiunei si civilisatiunei. Dupa elu veni nemtiulu Luther, pe care Rom'a nu potu pune man'a.

Cehii sunt superbi ca Huss, primulu martiru alu civilisatiunei, a fostu de nationalitate lor.

Ain pomenitu ca se pregatiau de lungu timpu a-i serba estimpu memori'a de cinci sute de ani. Serbarea se fini alalta-sera. Rol'a de frunte o duse Prag'a, dupa ea comun'a Husinec, loculu nascerii martirului.

Aceste doue locuri nu-su departe de olalta. Conductulu intre ele facea totusi (dupa „Corr. Slav.“) la 50,000 de insi parte ospeti straini, dar partea cea mai mare cehi, cari paresisera lucrulu ca se murga a face onore unui martiru de natiunea lor.

Cifr'a pomenita ni da o ideia despre grandeti'a intregei serbari.

Ordinea si liniscea publica nu s'a turburatu defeliu. Natiunea care scie stimata de bine pe martirii, pe eroii si traditiunile sale, nu pote peri. —

Domnulu Carolu a sositu a sera in Viena, cu suit'a s'a: maresialulu de curte, ministru de justitia si duoi ajutanti. Trecendu pre langa Serbi'a, reginti'a de Belgradu a trimisu pe ministru de resbelu ca se-lu salute. In Pest'a era vorba se-lu salute vineri demaneti'a ministru Eotvos, dar n'am auditu ca cineva se-lu fie vedutu pe d. ministru la curtea calei ferate, unde se oprise Domnulu pentru a lua dejunulu, si apoi plecandu delocu. —

Foile straine se ocupa mai vertosu despre starea Imperatului Napoleone. Unele lu credu morbosu, altele nu pre. De aci purcedu felurite combinatiune politice, putienu interesante, neavendu base secure, dar cari totusi merita a lua notitia de ele.

Unele pretindu a prevede ca repausandu Imperatulu Napoleone, delocu se va inaugura republica. Altele din contra, basate pe esperiintia, credu cumca form'a republicana nu e de sem'a Franciei, cari pururia numai putienu s'a potutu sustiene, deci se ascepta la o certa pentru tronu intre burboni si orleanisti.

Cei ce facu sgomotu mai putienu sunt tocm'a imperialistii. Densii credu ca a sterni o revolutiune nu este usioru, ca ar-

mat'a si proletariatu n'a avutu dile mai bune de catu sub imperiu, era clasele bogate nu s'au bucuratu neci candu de securitatesi linisce mai multa, de aceea tier'a va primi urcarea la tronu alui Napoleone IV, ducendu raginti'a Imperates'a cu principele Napoleone, continuandu guvernulu de acum'a, dar intr'o direptiune ceva mai liberala.

Sinodalitatea bisericeii romane gr. cat.

Publicaramu in nr. trecutulu cerculariulu Parintelui metropolitu Ioane Vancia din Blasiu. E actu de importantia mare, ceea ce ne face se damu aci o modesta spressiune pareriloru nostre despre cuprinsulu lui.

Unele punte ni adusera bucuria, era altele sternira in noi nisce indoieli. Dar se vorbimu despre ele de a rondulu, si a nume mai in prima

Despre indoieli. Santia Sa metropolitulu spune ca a intreprinsu pasi la doue locuri „pentru trebuintis'a incuviintiare, si respective orientare.“ Unu locu s'a invoitu, cel'a laltu anca nu.

Dupa ce scimu ca cele lalte confesiuni, candu vor se tiena sinode, atunci in virtutea autonomiei lor au se face guvernulu numai „insciintiare,“ dar neci vorba despre a cere „incuviintiare,“ — ne induoimu ca autonomia bisericeii rom. g. c. ar fi mai angusta, va se dica noi ne induoimu ca S. Sa ar fi trebuitu se cera tocm'a „incuviintiare.“

Acest'a e relatiunea catra guvernulu. Era catra Roma neci pre atat'a nu obligu veri o despusetiune positiva si legalminte valida.

Insusi Parintele arhiepiscopu astu-feliu le preceptu in fine aceste relatiuni, dreptu doveda elu dechiaru ca pune treb'a la cale fora a mai ascepta incuviintierea de la loculu ce intardia. De le-ar fi preceptu totu astu-feliu din capulu loculu, sinodele s'ar fi potutu tiena de multu, si ce multe neplaceri se incunjurau!

Accentuaramu momentulu acest'a in dorinti'a ca sinodulu metropolitanu avendu-lu in vedere, se despuna: nu cumva cererea de incuviintiare se preiudece venitorului.

Ce ar mai insemna autonomia bisericeii, daca dens'a n'ar pote se tiena neci macar unu picu de sinodu fora incuviintierea unoru persone de departe, cari defeliu nu participa la suferintiele nostre si prin urmare neci trebuintiele nu ni le cunosc de catu din audite?! — Apoi, catu de putienu le dore de noi: spune istoria!

Alta indoiela avemu in privinti'a eficacitatii acelei proceduri, d'a intreb'a eparchiele ca densele se-si dee parere despre agendele sinodului.

Daca e vorba de unu sinodu metropolitanu, acest'a ca reprezentantia a intregii provincie metropolitane are totu dreptulu daca si-indegeta insusi agendele, si croiesce insusi suer'a de aptivitate, si pentru sine si pentru eparchii. Parerile eparchieloru nu potu fi dreptu cinosura congresului metropolitanu, in tocm'a precum eparchia ar respinge d'a primu demandatiuni de la cutare parochia.

Daca parerile eparchieloru au se fie numai propuneri, acestea le puteau aserterne congresulu in scrisu seu cu vorb'a, fora se fie lipsa de atate scrieri de corespondentie si de atata perdere de timpu.

Diseramu in adinsu „atata perdere de timpu,“ cari n'avemu fericirea d'a fi

convinsi ca in Logosiu seu in Orade ar domni spiritulu multu de sinodalitate, deci ne tememu ca episcopii vor intardia d'a raspunde, era metropolitulu (asceptandu pre eppi) va intardia cu conchiamarea congresului; — doue intardiari, la apararea deca tocm'a n'ar impinge caus'a ad calendas graecas, totu ar pote da ansa inimiciloru sinodalitatei se replice c'a espiratu si cea unica incuviintiare dobandita. Atunci apoi, era da capo? ar fi cercu vitiosu!

Preste acest'a, eparchiele seu (dicendu cu privintia la starea de astadi) preotii ni se impare ca n'ar trebuie se prinda scire de agendele sinodulu metropolitanu mai antaiu de catu mirenii. Se le scie cu totii de odata; astu-feliu se incunjura necadiulu ca unii se murga anca de a casa cu manile legate, se murga partita gat'a, pe cont'a persuasiunii reciproke si a buneii intielegeri ce astadi domnesce intre cleru si mirenii.

Bucuria ni adusera acele punte din scrisorea metropolitana, prin cari S. Sa marturesce ca tiena la sinodalitate, si ca s'a ingrigitu in asta privintia delocu dupa ocuparea scaunulu arhiepiscopescu.

Ni este bucuria cu atat'a mai mare, cu catu ni fece totodata si o suprinde. N'avemu datina si neci credemu de cuviintia a face pe fariseulu, de aceea se ni fie permis a da socota in sinceritate despre rondulu suprindeii nostre:

La alegerea de metropolitulu, esindu din urma numele S. Sale, noi creduramu ca de preuna cu partea cea mai mare a natiunei trebuesce se nutrimu oresi-cari temeri, si acest'a din caus'a ca nu se spera cumca din Orade ar pote esi mantuirea lui Israilu.

Intr'adeveru sunt la Orade o sema de prelati cari potu fi icona si modelu in catu pentru amorea catra ceea ce sunt ale natiunei si ale bisericeii romanesce. Dar opiniunei publice nu se deduse ansa a-lu insira si pre S. Sa intre acestia. Era celoru lalti prelati oradani, li e mai batuta si mai cunoscuta calea catra Roma de catu cea catra Blasiu, li e mai indemana unguresc'a de catu romanesc'a si asiè mai departe, mai totu rele stereotipe casi ale Bucovineniloru mutandu numai numirile ce sunt de mutatu.

Neci unu actu de pana acum alu Parintelui Vancia, n'a potutu se ni departa acesta temere, ma inca ni-o urcace candu cu cerculariulu despre congresulu unguriloru.

Astadi inse vedemu c'am fostu indusi in erore, cari insusi S. Sa dechiaru apriatu cumca tiena la autonomia si la sinodalitatea bisericeii romane gr. cat. Ne bucuramu forte!

Bucuri'a nostra va fi deplina daca S. Sa, incunjurandu corespondintiele ce ar pote amená seu tocm'a impedeca sinodulu, va tinda a se intielege numai in privinti'a conchiamarii, si acest'a a o face catu mai curundu.

Totu pre acesta cale Santia Ta, si vei binemerita atatu de biserica ce o pastorescei catu si de intrég'a natiune romanésca!

Bucuresci in 5 sept. n. —

(Poporulu, politic'a, ministeriulu, partitele, prevederi, societatea erudita)

Pre candu bietulu poporu romanu si-cauta de lucrulu seu in linisce, si daca se neodihnesce si se vaiera, o face pentru recolta cea slaba si n'ndestulitoria si pentru timpulu celu ploiosu, care par' c'ar vre se-i dispute si acesta pucina mangaiare: totu atunci clasele politiciloru si a

policastriiloru, seu cum am dice a portatoriloru si a celoru portati de nasu — se agita infricosiatu, tocm'ai cast cum ar sta se ridice lumea din tietini! Nefericita acesta fluctuatiune a spiritulu de partia, menuta, sbiciuita, pre cum se pare, mai multu de patima de catu de patriotismu si convictiune! Si apoi se nu abia cineva cutediarea a fi impartialu si a recunosce seu si numai a reflecta, ca — nu tote imputatiunile ce-si facu partitele prin organele lor, sunt adeverate, sunt intemeiate!

Intre astfelu de impregiurari se ascepta, ca siedintiele corpuriloru legiutorie, cari au se se incepa mane, (dar pentru cari abiè a sositu o pre mica parte din membrii lor,) vor se fia — pre catu de pucine, pre atat'a de furtunose. Causa, nutrimentu da acestei credintie — nu numai infuriatele atacuri din partea opozitiunei, ci si mai multu — portarea ministeriului facia de partite si de cestiunile sternite prin ele. Nu mai incape indoiela ca ministeriulu este sfasiat in lantru: dar cum ar pote se si fia altfelu, candu personele ce-lu compunu, diferu intre sine in tota privinti'a ca ceriulu de pamentu! De miratu este numai, ca acesti diferiti omeni — cum o potura si pana acum duce impreuna. Abia esiste o cestiune de fondu si importantia, in privinti'a careia ei se fia toti d'o parere; si asiè — este pre naturalu, ca lumea politica d'aici, cunoscendu-i pre bine, nutresce, si cauta se nutresca banuele, ca — *cauzele de fondu, cauzele vitali ale Romaniei se decida prin straini!* De aci si pote splica veri-cine resolutiunea, ca se nu dicemu temeritatea dlui C. A. Rosetti, cu care de unu scurtu timpu in coci in colonele organului seu „Romanulu,“ *expone demisiunea ministeriulu actualu, ca se-si dee demisiunea insusi si se nu ascepte se fia scosu cu rusine!* Totu de aci va intielege ori-cine, candu vom dice, ca cu deschiderea camerelor tota lumea se ascepta la demisiunarea ministeriului Ghica-Cogalnicenulu, macar ca nimenea nu prevede, nici nu cuteza a ghici, ca *cine are se-i ocupe loculu!* si, asiè dicendu, mai nimenea nu se indoesce, ca de buna sema are se urme unu ministeriu si mai pucinu popularu, si mai pucinu la naltimea chiamarii. Si eta, acest'a caracterisza miserabilitatea situatiunei nostre de astadi si totu o data documenteza pesimismulu claselor politice la noi, cari inse in locu de a-si veni in ori, de a da man'a si d'a conlucra la stirpirea lui, din di in di totu mai multu lu marescu si latiescu.

Repetindu din convictiune, ca ministeriulu actualu este sfasiat in lantrulu seu, marturisimu totusi ca intr'unu puntu, in puntulu *urei Rosiloru*, partitei lui Bratenu, este in cea mai completa armonia si unitate; dar tocm'a acest'a i este slabitiunea cea mai mare, i este peccatulu de morte facia de poporu si de tiara. Brateanu a fostu, este, si va fi pururia — celu mai onestu fiu alu patriei, celu mai iubitu omu alu poporului, si cine lovesce intr'ensulu, nu pote conta la spriginulu poporului! si totu sufletulu romanu, care spera in viitorulu natiunei, este convinsu, ca timpulu lui Brateanulu are se vina inca! De aci urmeza, ca este o adeverata nebunia politica, a totu isbi in Brateanulu si in partia lui; si pucini sunt, cari se-si spice: cum de Domnitorulu, principele Carolu, suferu acesta nebunia din partea ministeriului de facia si a organeloru lui?! — si totusi lucrulu este simplu, logicu, naturalu: Dasimani Romaniloru astadi sunt la potere in Europa; Brateanulu li este nesuferibilu; — dar necesitatea lui pentru Romania trebuie se treca prin prob'a focului de astadi. —

Intre mesurile, multu comentate, restamacite si combatute ale ministeriului actualu, sunt mai vertosu doue, cari merita amintire: *una*, conchiamarea corpuriloru legiutorie la sesiune straordinaria fora anumirea obiectelor de desbatutu; alt'a, cerculariulu dlui Cogalnicenulu catra prefecti in caus'a ovreiloru vagabundi. Despre cea d'intai Vi am scrisu alta da-

ta, era in catu pentru a doua, marturisescu, ca — este ntr'adeveru curioasa.

Dlu Cogalniceanu, vrendu a scuti pe bietulu poporu romanu de impilarile rafinatiloru ovrei, veniti la noi din toate partile, li opresce locuirea si specularea prin sate, conformu legiloru si ordinatiuniloru mai vechi; dar fiindu ca diplomatia, astadi dusmana romaniloru, si-a indreptatu ochii asupra noastra si pretotindenia cauta nodu in papura pentru a ne calomniat si persecutat, si asié nu suferé tratarea ovreiloru cu asprime; deci fiindu ca nu este cu potintia a aplica contr'a loru asprimea legiloru, dlu Cogalniceanu a creidutu a face unu ce pré genialu, ordinandu, ca daca ovreii fora capetai nu vor vre se paresca satele si se se retraga, ei se se prinda si din acesti vagabundi renitenti se se infintieze in Besarabia romanésca, langa gur'a Dunarii o colonia de cate-va sate, dandu-se fiacarei familie o mica portiune de pamentu de lucratu. Atata totu!

Acum se vedeti alarm'a opositiuniloru, ca ministeriulu actualu vré se impamentesca pe vagabundii straini, cu calcarea constitutiunei si cu periclitarea nationalitatei romane, si mai cate tote alte! Filipicele in foile opositiunali nu se mai gata. Adeverulu e, ca mesur'a lovesce n constitutiune, alu careia art. III. dice luminatu, ca pamentulu Romaniei nu se pote colonisa cu straini; si in acésta privintia camerele au seicera dlui Cogalniceanu darea de sema: dar altcum, marturisimu, ca mesur'a este forte rafinata, si nu indaru recunoste tier'a pe dlu Cogalniceanu de celu mai rafinatu barbatu politicu, carele ar fi in stare d'a seduce si pe batalcrucea. Nu potemu tiené cu organele guvernului, ca atati colonii de vagabundi ar fi de vr'unu mare folosu pentru tiéra, inse ni se pare, ca mesur'a dlui Cogalniceanu pote se aduca folosu; pentru ca ea este calificata d'a astupa gur'a diplomatiei, a-i arunca nesipu in ochi, si totusi d'a ne mantui de ovreii vagabundi. Mesur'a este — fora indoiela — umana, ba chiar filantropica, precum recunosc si chiar contrarii; dar ea este — dupa noi — intr'atai nerealizabile, in catu ovreii vagabundi, tocmai pentru ca sunt ovreii vagabundi, nu vor suferi fipsarea loru la unu locu, nu se vor supune la conditiunea de agricoli, ci — séu vor fugi in lume si astfelu vom scapa de ei, séu vor continua vagabundagiulu in tiéra si astfelu vor dovedi ei insisi, ceea-ce astadi diplomatia nu va se credia, cumca adeca ei nu sunt cetatieni si nu vor se fia cetatieni si nu vor se traiésca din munca onesta, si atunci se vor lipsi de spriginulu diplomatiei, ce nu-lu merita si ce a li-lu mai dá, ar fi apoi una blamare. —

In fine ceva inca si despre societatea academica. Ea, prin venirea dlui N. Ionescu din Iasi, este completata, si ieri a tienutu prim'a siedintia plenaria. Intr'acést'a conformu Regulamentulu, s'a constatau mai antaiu de tote, ca dintre membrii ei lipsescu: *Baritiu, Cipariu, Cogalniceanu, Gona'ta, Hormuzachi si Munteanu* cu motive: *Alessandri, Alessandrescu Urechia si Mocioni* — fora motive; cesti din urma deci vor fi provocati a se dechiará. — Obiectulu de care se ocupa asta data societatea, este totu completarea organizatiunei sale, anume desbata in momentu Regulamentulu Delegatiunei sale si despre aministrarea averii sale; caci — vedeti, societatea are astadi unu capitalu de 15,000 galb. in mani. In conferintiele de pan'acum'a, si parte in sectiunea filologica, s'a votatu unu proieptu de Regulamentu pentru comisiunea de *Dictiunariu*; s'au facutu dispusetiunile necesarie pentru ingagiarea literatiloru romani la acésta lucrare interesante si necesaria si la adunarea de cuvinte pentru *Glosariu* romane si pentru tiparirea acestoru opuri; dar ce este mai momentosu de catu tote, s'a alesu o comisiune de trei, custatoria anume din dnii: *Heliadu, Masgrafe* si *Romanu*, pentru combinarea unei *ortografie*, de carea se se servésca societatea erudita si carea apoi se tréca óresi-cumva de cea mai autorizata la Romani. In decursulu septemanei viitorie acésta comisiune are a-si presentá lucrarea sa, carea indata va fi luata in desbatare. Este vorb'a, ca se se tiéna vr'o trei siedintie plenarie publice, mai vertosu pentru ascultarea discurselor de receptiune a noiloru membri: *Cogalniceanu, Sionu si Papiu*, pentru a satisfice curiositatei publicului cultu, dandu-i-se fiesce deslucire despre tote lucrurile societatei; fiindu ca multi sunt cari credu, ca membrii societatei, adunati aici, nu facu, de catu numai si-tragu si cheltuescu diurnele de cate doi galbini la di. Adeverulu este, ca membrii adunati lucra regulatu in tota din'a cate 4, 5 si 6 ore, si si afara

de acést'a prin comisiuni speciale, si ca numai dupa ce lucrarile de estimpu se vor votá si escutá, se pote dice ca *academia literaria a intratu in vietia*. Siedintiele academiéi abié se vor pote incheia nainte de 15/27 septemvre. —

Caransebesiu 24. augustu. v. Astadi sub presidiulu preon. prot. Nicolae Andreeviciu s'a tienutu sinodulu parohialu cu tota solenitatea, publicandu-se cu 8 zile mai nainte tienerea lui impreuna cu program'a pentru alegerea comitetului si a epitropiei parohiale. Dintre cei 485 votanti s'au aflatu unu numeru mare de facia, dara dupa alegerea membriloru comitetului si a epitropiei parohiale, prin aclamatiune, se depar-tare mai multi din biserica; la care contribuira mai vertosu animositatile unor'a dintre mireni si a unui parohu ce se vede incuragiatu a-si jucá rol'a éra si sub ierarhia serba, prin ceea ce se produse neplaceri intre poporeni cari nu se sciú moderá si nu sciú folosi dreptulu loru in sinode. Amesuratu numerului sufletelor aici de 2382, se alésara pentru comitetu 25 membri, éra pentru epitropia 3. si dupa incheiare purcose o deputatiune la Ilustritatea Sa d. episcopu Ioane Popasu spre a-i esprime bucuria pentru constituirea sinodului si a-i multiamf ca unui conlucratu energeticu intru castigarea drepturiloru astor'a in biserica si scóla, pre carea Il. Sa au binevoitu a o primi cu tota afabilitatea impartasind'o de binecuvéntarea arhierésca si urandu progresu si intielegerea fratiésca intru tote. Dom. protopresbiteru in cuventarea sa tienuta la deschiderea sinodului, enumerandu intre altele si drepturile cele frumóse castigate pentru poporu, lu provocá si statui la statormicia, ca nimene mai multu se nu ei rapésca din mana, ci apucandu fiecare faci'a luminarii a mana, se conlucrámu, ca amesuratu spiritului timpului de facia se naintámu totu mai multu cu bunastarea spiritalu si materialu in biserica si scóla, aretandu-ne intiepti si demni de astu felu de drepturi, si o fini cu felicitari pentru Maestatea Sa imperatulu, la care corulu intóná innulu popularu, éra adunarea irpse in „se traiésca“ nescarsite, sub bubuitulu tréscuriloru; dupa aceea pentru Esc. Sa Mitropolitulu si arhiepiscopulu nostru Andrei, si pentru presantia Sa dom. episcopu diecesanu.

Intr'acést'a scurtu tumpu se ne vedentu in totu cuprinsulu metropoliei rom. constituiti spre naintarea si folosulu bisericii si a natiunei.

Giula, 26 augustu v.

Cetindu in nr. 70 unu articlu subscrisu de 10 ómeni din Giula, eramu se tacemu si se nu dicemu neci o vorba la mersiaviele ce se cuprindu in acéla, pentru ca socotiamu: ca cetindu ori cine cu atentiune articlu din nr. 67 de d. M. N. si cestu din nr. 70 de 10 insi, va poté indata cunoése ca in Giula se afla si nescari cu simiuri anticonstitutiionale; de órace inse in articlu loru, involvira si alte lucruri despre care publiculu nu are informatiuni esacte; — deórace Dneloru de la articlu de D. M. N. se abatu si descindu la personalitati; — de órace acei 10 subscrisi abusédia cu numele nostre cutediandu a scrie sub mantéu'a comunitatii bisericesci, dóra pentru aceea ca dintre ei duoi sunt tutori, pe cari numai absolutismulu si interesulu protopopulu district. ni-tiene pe capulu nostru; — si in fine de órace intre subscrisi sunt acei ómeni cari prin spesarea baniloru scolari sunt in criminalitate, si totusi nu se sfiescu a-si redicá graiulu in publicitate, — desi cu indignatiune intrámu in polemia cu astfelu de ómeni, — din respectu catra on. publicu alu nostru, care poté se aiba suspitiunari despre noi si despre sinodulu nostru tienutu, venim a respunde. —

Inainte de tote trebeu se ne declarámu: cumca sinodulu nostru parohialu, care s'a tienutu dupa literile statutulu organicu, desi este sistatu prin Ill. D. Eppu diecesanu, acéla legalminte a fostu tienutu, si legalu va remané pururia, nu credemu se fie acele arguminte prin care se ne póta combate cineva, din contra noi sistarea si dechiararea fora valóre a sinodului nostru o tienemu de o calcare sub pecióre a statutulu organicu; éra pe dvóstre cei 10 cari vedeti si cunosceci ca statutulu este salutariu pentru toti fiii bisericii, si nu l'imbratisati, nu voiti a trai cu dreptulu acestu santu, de care numai a ve bucurá ve poteti, cu dorere debue se ne exprimemu cu S. Scriptura „*Poporulu carele nu scie legea, slabu este.*“ Nu vi atribuim noi nesciantia si necunosceréa dreptulu ce l'am capetatu prin lege, aveti Dvóstra altu interesu cu D. prota; sciti Dvóstra cum spesarati banii

scolari acum sunt 2 ani amblandu pe capete indesiertu la Aradu pentru alungarea invetiatiuniloru si indesarea feciorulu dlui prota de preotu in Giula, mancandu o suma insemnata din banii nostri cei cu sudóre castigati; — Dv. cei ce sunteti sub scrii ca tutori cu alti ortaei totu din acestia 10. sunteti acusatati la trib. criminalu Cott. — Dvóstra sunteti cari de 2 ani, la multele sollicitari ale nostre — neci pana in diu'a de adi n'ati datu socóta bisericea cu D. prota dimpreuna, si totusi tieneti funtiune contra vointei poporului. Apoi spuneti nu sunt adeverate tote acestea? Mirare e dar ca voindu a ni scuturá de astfelu de tutori cum sunteti Dvóstra, voindu a estí din labirintulu desordiniloru, si a luá unu sboru mai rapede intru dirigerea trebiloru ce sunt cumulate in comunitatea noastra, — ne-au organizatu in sinodulu parohiale?

Asertiunea Dvóstra ca cu alungarea crasnicului de la casa la casa abié s'au potutu aduná unu numeru de 52, nu e adeverata, astfelu de procedura au comisu si comite D. Protá si Dvóstra; ca nu s'au adunatu mai multi de 52, n'avemu ce face, sinodulu a fostu publicatu in biserica, caci s'au presentat au decisu si sinodulu si acum dicemu ca e legalu. — Déca sunteti intr'o asiá majoritate dupa cum ve place a ve laudá, pentru ce nu ati luat parte la acelu sinodu? V'ati temutu ca se vor luá cheile casadei? Au dóra socóta cu carea neci acum nu sunteti gat'a? Constitutiunea bisericea ve dóre pe Dvóstra, ast'a au fostu caus'a ca n'ati intratu in sinodulu nostru, ati cunoscutu singuri ca nu veti isbuti cu alegerea fiindu invinutu partid'a cea mare a Dvóstra! Nu ne dóre pre noi neci am precipitatu lucrulu acést'a dupa cum diceti in favórea nepotului dlui Nicóra, care fora scirea dlui Eppu si tora voia Dvóstra a venitu cu sila de Capelanu, ci ne dóre crucea ce sunt sub manipulare si in manile cele...ale Dvóstra; nu pricepemu aceea candu diceti ca Capelanulu Ioanu Moldovanu fora scirea dlui Eppu a venitu in Giula, noi celu putienu scimu dupa cum am fostu la Dlu Eppu in vre trei ronduri in numele aloru 277. cerundulu de parocu, ca Ilustr. Sa are scire despre capelanulu de sub intrebare; candu va fi apertur'a parohiei — fiindu Dvóstre in majoritate, — nu l' alegeti si éta ca ati dobanditu. —

La acéa cum a potutu dice afinele Domnului Nicóra cumca a trecutulu timpulu ordinatiuniloru, acum poporulu e stapenu, poté face cei place, pe bisericieni ei poté mutá inependu de la státu pana la metropolitulu, de ar fi si disu, cetiti statutulu si ve veti convinge pe deplin cumca e asiá. Statutulu eschide absolutismulu cu tote ordinatiunile lui. — Adausulu, candu diceti ca ar fi disu acéa: ca ordinatiunile in privintia organismulu bisericescu, potu zacé inca la protopopu pana ce vor mucedu, séu Eppulu le va pune ad acta ca se nu mai véda lumina, e numai o scornitura, noi inse o dicemu si acum'a ca ne mirámu cum nu e publicatu inca statutulu organicu, care in 28 maiu s'a sanctionatu, de atunci e unu restimpu de 4 lune mai bine?

Mai departe diceti ca protopopulu nostru n'a fostu la sinodu, si presidiulu l'a ocupatu paroculu loculu, ca naturalulu presiedinte alu sinodulu parohiale, asiá si este, pentru ce n'a venitu D. prota la incunoscierea paroculu pe diu'a desfta? Noi cei mai multi l'am rogatu pe V. consistoriu ca se ni emite unu presiedinte pe diu'a celebrarii sinodulu parohialu, din caus'a neincrederii ce o avemu in D. prota; in scrisórea paroculu inse n'a fostu acéa ce diceti DV. ca n'are ce cautá protopopulu la sinodu, cautati a o ceti numai bine, si veti gasi adeverulu. Nu fiti in acelu prepusu retacitu ca ne-am temutu dóra de obstaculele Dvóstre. De partidior'a de carea ne bucurámu si carea — dupa cum diceti — s'a prinsu mai deaprópe la Pascu cu o butisióra de vinu pusa in gradin'a afinului Dlu Nicóra, daca nu veti poté documentá acést'a prin date positive si demne de crediamentu, ve dechiarámu de ómeni *scornitori*. Pre noi inca nu ni-a sedusu nimenea prin beuturi spirituóse. Dar poteti dice DVóstre asié, despre micsamintele electorali? C'a trebile comunitatii curgu reu, banii scólei se manipuléda cu scaderi, socóta nu s'a luat de 2 ani, si insepctiunea protopopulu e slaba, nu mirámu ca le aflati si dvóstra de adeverate, dar neci ca le-ati poté trage la indoiela, ci vreti se le incarcati pe fostulu presiedinte D. M. N. si pe paroculu D. G. V., dicendu: pentru ce n'a adusu unu rondu bunu intre noi ca ómeni invetiati? Au nu ar fi fostu bine se urmámu in anulu trecutulu suatulu D. M. N. si alu D. par. G. V. cu erigarea scólei?

Nu ar fi bine acum ca am avé scóla acomodata carea si altcum suntemu siliti a-o aduce in rondu bunu, déca voim a-o sustiené? Nu s'a adusu decisiune spre acést'a? Nu Dvóstra ati fostu aceia cari pe sub mana umblati diu'a nóptea pentru nemierca hotaririi? Si ce ati castigatu? Ati inglodatu poporulu intr'o detoria, dupa cum sciti si Dvóstra, maestrulu cu care s'a facutu contractu pretinde una suma de 600 fl. desdaunare. —

Nu ve lamentati Dvóstra asupra intielegintiei, singuri totu intr'acolo ati lucratu cum se ve scapati de intielegintia, ca se poteti manipulé avere bisericea si a scólei dupa placu! dupa cum vi s'a si implinitu post'a, ati datu iute de toporu. — Pe capelanulu I. M. carele e cu sila pe capulu DVóstra, urcandu Stólele preotiesci pana la nuori, fie numai alegere de parocu vom sci cu elu ce face, dar totodata vom sci ce e de facutu si cu preotii cei neapti si necalificati pentru Giula. —

In fine diceti ca Sinodulu nostru si diu aceea causa ca l'am tienutu numai cu unu fragmentu de poporu, a debutu D. Eppu se-lu nímicsca si sistedie, peste ast'a vedemu ca am si trecut, dar de va fi si actu nou de alegere a membriloru Comitetulu, ce Dvóstra n'ati avutu dreptu a cere dela D. Eppu, neci a protestá contra Sinodulu tienutu, ve vom sci cerne, pana nu ve veti curati de invinuirea ce e asupra Dvóstra, nu diceti ca formámu partide neci ca sunteti invrasbiti; caci de o parere cu Dvóstra se si voim a fi, nu ne lasa consciintia. Obiectulu de céta ce-lu socotiti Dvóstra nu e acéla, umblati Dvóstra pentru obiectulu acéla si pe la Ministeriu de cate ori veti voi, numai crucea nostri se nu fie periclitati; — banii cei seracesci cheltuiti striga la Ceriu! — Nicolae Berbecutiú m. p. — Dimitrie Ardeleanu m. p. — Georgie Miscutiú teneru. — Stefan Miscutiú betranu — Georgie Ardeleanu betranu. — Petru Otlocanu teneru. — Dimitrie Rusu m. p. juratu. — Mihaiu Paolceú m. p. — Pavelu Pomatiú. — Pante Mandraúteú. — Ioanu Puscasiú. — Moisie Varga. — In numele aloru 277. fii ai bisericea din Giula.

Raportu generalu

Despre activitatea Direptiunii Asociatiunei nationale in Aradu pentru cultur'a poporului romanu, din anulu 1869.

Onorata Adunare generala!

Amesuratu §. 9. alu statutelor Asociatiunei nostre, subacris'a Direptiune si-tiene de detorintia a asterne Onoratei Adunari generale cu tota onórea urmatoriulu:

Raportu:

In urmarea insarcinariloru primite din partea Adunarii generale din anulu trecutulu, si pe temeiulu dispositiuniloru prescrite in statute — subacris'a Direptiune sub restimpulu activitatii sale din anulu acést'a, si a nume de la Adunarea generala din anulu trecutulu pana in diu'a de astadi a tienutu preste totu 15 siedintie adeca 10 ordinarie si 5 straordinarie, a caror'a protocéle originali se alatura aici sub A., si din cari Onorat'a Adunare generala se poté convinge despre aptivitatea corepta, ce subacris'a Direptiune a potut'o desvoltá, si adeca:

Direptiunea n'a fostu in stare n'data a precede la desbatarea obiectelor, ce cadu in sfera a aptivitatii sale, si numai dupa ce protocélu Adunarii generale s'a fostu autenticatu in 28 Noemvre 1868 a tienutu prim'a siedintia, in care a facutu dispositiunile necesarie pentru efeitura agendelor diferite dintre cari cestiuéa cea mai vitala, si urgenta a fostu licuidarea si incassarea pretensiuniloru Asociatiunei ce se afla in restantia din ofertele membriloru deobligati, parte din listele colectate din anii primi, parte inse de dupa dehiaratiunile formale, si obligatórie de oferte ale numerosiloru membri restanti.

Afacerea acést'a a restantielor enorme a atrasu totdeun'a atentiunea onorateloru Adunari generale de pana acum'a fiindu-cá a fostu si este una intrebare adancu taiatoriá in vietia Asociatiunei si a referintiloru ei materiale; dar pre catu de necesaria si de doritu a fostu aducerea in evidentiá a restantielor acestora de atate ori intonate, si discutate, — pre atat'a de mari si neevitabili au fostu dificultatile, cari le-a intimpinatu acésta Direptiune cand si de cate ori s'a fostu apucatu de acésta lucrare grea, pentru ca pe langa tote nisiuntiele Direptiunei d'a constata cu precisiune si acuratétia stadiulu

aptiv și evidentu precum a sumelor oferite din partea membrilor Asociațiunii, asiă și a solvirii, apoi a restanțelor, nu l'a potutu erua din protocoalele manipulațiunii introduse inca din timpul infintării acestei Asociațiuni, cari protocoale in parte neregulate manuduse, intru atatu au devenitu de incurcate, și pline de corepțiuni ale sumelor transcrise din ani in ani, — in catu n'au potutu desiervi mai mult de basa catu pentru eiectarea ofertelor renoite, atatu și pentru evidința restanțelor; acesta impregiurare a indemnatu pre subscris'a Direpțiune conformu determinatiunii de sub nrulu 11 alu protocolului Adunarii generale din anulu trecut, a întreprinde tote medilócele corespondietóre spre a face posibilu constatarea tuturor pretensiunilor ce le are Asociațiunea din ofertele membrilor ei, spre ce scopu pre langa sustinerea dispusetiunilor indegetate inca in anulu trecut și raportate sub nr. 10, alu raportului seu generalu aprobatu, — a aflatu de lipsa a dispune o redigere respektive compunere noua a protocoalelor mai corespondietóre, și confórme sistemii usuate la tote administratiunile cassale.

Cu elaborarea acestoru protocoale subscris'a Direpțiune prin decisulu ei din 8/20 jul. a. c. nr. 94 sedinti'a XI. a insarcinatu notariatu pe langa incuviintiarea ajutorului scripturisticiu ce s'a aretatu neingungieratu de lipsa conformu recerintelor stabilite in §. 47 alu Regulamentului casei direptionale.

Intreprinderea acest'a a si produsu efectulu doritu, si rezultatulu elaborarii protocoalelor mai desu amintite, nu numai că pôte siervi de basa a tuturor pretensiunilor Asociațiunii, ci este o evidința mai chiara individuala și generala din care sunt evidente ofertele, solvirea și restanța tuturor membrilor Asociațiunii, dupa cum s'a potutu erua!

Nainte de tote Direpțiunea a dispusu a se culege tote listele membrilor inscriși din anii 1863/4, 1864/5, 1865/6, precum și cele din 1865/6, 1866/7, și 1867/8, apoi tote declaratiunile obligatóre ale membrilor intrati in Asociațiune de la 1866 pana in diu'a de adi, pe bas'a caror'a s'a compusu protocolulu de evidința sub liter'a A. si s'a eiectatu obligamentulu ofertelor dupa si in róndu alfabeticu a membrilor respektivi, ceea ce se pôte conchide din acestu protocoalu, era listele și declaratiunile protocoale sunt puse in fascióra dupa numeri cronologici.

Pe temeulu acestui protocoalu sub A. si cu folosirea protocoalelor de mai nainte s'a compusu protocolulu capitalu, despre toti membrii Asociațiunii, in care sunt induse restanțele ofertelor din anii trecut, și competința ofertelor anuale curinte de la 1 maiu 1868 pana inclusive 1 maiu 1869. Dup'ace'a culegendu-se tote diurnalele perceptorilor din anii trecuti, și alte liste despre incassarea, respektive perceptiunea ofertelor incassate s'a indusu tote positiunile solvirilor in protocolulu capitalu mai sus atinsu — dupa tabel'a sub liter'a B. compusu. Din acestu protocoalu capitalu sunt evidente sumele ofertelor, respektive obligamentulu fiesce-carui membru, apoi solvirea, și restanța acelor'a pana inclusive 31 augustu a. c.

Pentru orientarea mai chiara și comtarea mai evidente a sumelor oferite, a celor solvite și a celor restante s'a aretatu lips'a a se face unu estrasu din protocolulu sub B. amintitu in protocolulu alfabeticu compusu sub liter'a C. din care se pôte vedé sumele oferite, respektive obligate, cele restante ale tuturor membrilor Asociațiunii.

Pe bas'a acestoru trei protocoale de nou compuse s'a facutu bilantiulu recerutu și pofittu din partea Adunarii generale din anulu trecut a carui rezultat este aretatu mai in dataiu in protocolulu sub A. și C. atinsu, de unde se pôte vedé lamuritu cumca: de la urdirea Asociațiunii și respektive in anii 1863/4, 1864/5, 1865/6 sumele ofertelor din liste facu — — — — 14,122 fl. 50 cr. cele din anii 1865/6, 1866/7, și 1867/8 — — — — 3250 „ 50 „ asiderea subscrise prin liste facu ofertele pre temeulu declaratiunilor formale, și anume: din anii 1866/7, 1867/8, și 1868/9 facu — — — — 5194 „ 50 „ era cele din 1868/9, 1869/70, și 1870/71 ale membrilor renoiti, și nou intrati facu — 1400 „ 50 „ sum'a: 23.968 fl. 10 cr.

catra acesta suma socotindu-se capitalele membrilor fundatori, și legatele testate pe partea Asociațiunii in sum'a totala de 5541 fl. 39 cr. se aréta in partea Asociațiunii una avere in sum'a de — — 29.509 „ 49 „ Din sumele acestea, in catu a fostu cu putintia a se constatá, au incursu respektive s'a incassatu preste totu:

in oferte anuale — — — —	6734 fl. 85 cr.
in interesele dupa capitalu —	189 „ — „
capitalele membrilor fundatori și legatele testate Asociațiunii 5541 „ 39 „	
Sum'a la olalta	12465 fl. 24 cr.

care subtraguendu-se din sum'a pretensiunilor active mai susu espuse se aréta o pretensiune restante de — — — — 17044 fl. 25 cr. din care in urmare licuidarilor ce s'au potutu face pe temeulu raporturilor intrate de la colectanti — s'a descrisu sumele nelicuide și neincasabili de 225 fl. 50 cr. dreptu-ace'a se vede a remané in

partea Asociațiunii o pretensiune restanta in sum'a de 15.818 fl. 75 cr. Adaugendu-se inca sumele incurse in cass'a Asociațiunii cu. (cu catu? lipsece: Red.) se aréta compusulu sumariu mai sus atinsu.

2. In privința licuidatiunii și incassarii restanțelor, Direpțiunea conformu determinatiunii Adunarii generale d'in 3/15 sept. 1868 nr. 11 de nou s'a adresatu catra respektivii Domni coleptanti pentru d'a tramite rezultatulu licuidarilor particulari, și mai de multe ori a repetitu acesta provocare catra toti colectantii, dar dintre 88 de colecture create spre scopulu acest'a, numai 22 de colectanti au avutu buna-vointia d'a coresponde recercarilor direptionali, o caror'a protocoale de licuidare și rapórtu, prin comisiunea emisa sub nr. decisului direptionalu 5, 24, și 63 s'au censuratu, și superatu in modulu mai sus-espusu, descriendu-se sumele nelicuide, și facendu-se despositiunile ulterioare in privința celor'a lalte positiuni de sume restante.

Fondulu capitalu alu Asociațiunii in anulu acest'a a sporitu cu 83 de fl. ce au incursu din venitul balului tienutu in anulu trecut cu ocaziunea Adunarii generale. Apoi sum'a de 52. fl. 88 cr. testata pe scopulu unei Fundatiuni s'a transpusu fondulu Asociațiunii conformu puntului 12 a acestui raportu. Se vede dara că Asociațiunea nostra posede in realitate o avere activa, si anume:

in obligatiuni garantate	6594 fl. — cr.
in bani gata	5541 fl. 39 „
in restantie d'in anii trecut	16818 fl. 75 „
sum'a totala de	28.954 fl. 14 „

In meritulu acestei licuidari, și cu deosebire a licuidarilor ulterioari de restantia Direpțiunea spéra că in anulu viitoriu caus'a acest'a eu atat mai usioru se va poté efeptu cu catu starea pretensiunilor acestor'a — pe bas'a protocoalelor mai desu amintite, este dejá adusa in curatu, și direpțiunea viitoria va fi in pusetiune cu usioritate a manuduce trebile administratiunii cassale, a face estrasuri pentru respektivii colectanti, și a le face si loru mai posibilu realisarea licuidatiunii și a incasarei catu a sumelor restante, asiă și a ratelor competinte de oferte.

Deca in viitoriu se va purcede in manipulațiunea cassale astu feliu, și membrii Asociațiunii vor fi purtati esactu in evidința, și se vor provocá regulatu si la timpul seu prin respektivii Domni coleptanti pentru solvirea mai punctuale a ofertelor cu cari s'au deobligatu atuncea, fora de neci una indoiela trebile Asociațiunii vor secerá rezultatulu doritu.

3. Adunarea generala din anulu trecut prin determinatiunea sa sub nrulu 13 aprobandu regulamentulu casei despre agendele direptionale, a dispusu a se întregi elaboratul cu instructiuni supletórie pentru colectanti, și cu ordulu internu pentru folosirea localitatii Asociațiunii. Cátu despre instructiunile coleptantilor, Direpțiunea aflandu instructiunile edate inca in anulu trecut, și tramise colectantilor de corespondietóre și practice, n'a aflatu de lipsa a mai face alte, ci recomanda aceste aprobării onoratei Adunarii generale, cu atatu mai vertosu, căci in meritulu licuidarii s'au procuratu inca in anulu trecut debunțiiósele tipariturii, dar mai alesu o cátime mare de aceste instructiuni, de care si acuma se mai afla in abondantia, și dintre care se potu mai folosi și

provedé respektivii coleptanti fora d'a-le mai face spese evitabile.

4 Prin determinatiunea Adunarii generale de sub nrulu 14. si pe temeulu preliminarului, Direpțiunea a fostu insarcinata a imparti stipendia pentru cei septe teneri studenti cu 600 de fl. si stipendiulu incuviintiatu pe partea unui teneru la politechnica cu 300 fl., aceste ajutóre stipendiali din lips'a baniloru disponibili nepotendu-le resolvi in anulu scolasticu decursu, Direpțiunea a aflatu de bine a reservá provederea acestoru ajutóre pe partea teneriloru pentru anulu viitoriu scolasticu, despre ce cu decisulu direptionalu din 20 juliu a. c. nrulu 91 a publicatu concursu in foile nationale.

5. Statutele Asociațiunii nóstre modificate cu aprobarea guverniala provedendu-se, Direpțiunea in urmare autorisarii adunarii generale, de sub nrulu 17 a datu a se tipari 1000 de esemplare de aceste statute pentru trebuința a mai multoru ani, d'entre cari mai multe s'au si in partitu ocazialmente membrilor Asociațiunii.

6. Din petrecerea de saltu ce a fostu arangiata la ocaziunea adunarii generale din anulu trecut, a incursu pe partea fondulu Asociațiunii, și dupa detragerea speselor avute, unu venitu curatu in suma de 83 fl. v. a. care suma dupa raportulu perceptoratului, s'a si depusu in cas'a de pastrare.

7. In firulu determinatiunii Adunarii generale de sub nrulu 11 din anulu trecut, Direpțiunea n'a intrelesatu a întreprinde tote mesurile cuvintióse pentru infintarea unei sortiture de loteria filantropica pe ocaziunea acestei adunarii generale, a careia venitu curatu este destinatulu fondulu Asociațiunii, și cu care este impreunata petrecerea de saltu nationalu asiderea arangiata spre scopulu acest'a; obieptulu acestei sortiture pre catu de momentosu si folositoriu scopuriloru Asociațiunii nóstre, a fostu o cestiune, respektive una întreprindere noua si cu totulu necunoscuta inca Direpțiunii; dar avendu in vedere importantia acestei întreprinderi, și folósele apromitietóre Asociațiunii nóstre, mai alesu d'in puntu de vedere a referintiloru materiali, Direpțiunea n'a crutiatu usténela, și a facutu spesele necesari la arangierea acestei sortiture cu scopu d'a stabili usulu esecuterei sortitureloru pentru promovarea interesului materialu alu Asociațiunii si in viitoriu.

Spre scopulu acest'a Direpțiunea a facutu apelu catra publiculu romanu adresandu-se cu rogarea, cu deosebire catra Préstima tele dame romane pentru buna vointia d'a concurge intru spriginirea întreprinderii acestei sortiture filantropice, care provocare dupa cum se vede din raportulu specialu despre rezultatulu sortiturei acesteia; — a si produsu efeptu destulu de multietimitoriu alu primei întreprinderi, căci zelósele dame romane indatu dupa publicarea si emanarea apoleloru au manifestatu cea mai viua interesare si insulfetire catra întreprinderea acest'a, donandu pe sém'a sortiturei efectele pretióse, și elegantu lucrate, care in sensulu decisului direptionalu de sub nrulu 63. s'au publicatu ca donuri binefacatóre din partea respektiveloru dame in tote foile nationale, și cari donuri de efepte, clasificate si pretiuíte, se potu vedé espuse in localitatea Asociațiunii.

Dupa ce din intrarea efeptelor donate s'a provediutu unu rezultatulu apromitietoru alu sortiturei acesteia, Direpțiunea la propunerea comisiunii respektive prin decisulu seu din 29 aprilie a. c. nrulu 67. a diapsu:

1) a le tipari catimea debunțiiósa de 12000 sortiuri cunoscutu, care apoi s'au tramisu pretundinea la toti colectantii, și alti barbati de incredere ai Asociațiunii pentru distribuire la publiculu romanu, pe langa cari sortiuri s'au mai tiparitu și 1000 de bilete de intrare la balu.

2) Castigurile acestei sortiture s'au stavertu in dóua obiepte principali; adeca unu servitiu de argintu la mésa pentru 12 persóne in valóre de 500 fl. si unu losu originalu de statu din anulu 1864 in valóre nominala de 100 fl.; era cele lalte castiguri le vor formá efeptele donate din partea zelóseloru dame romane;

3) Pretiulu unui sortiu s'a stabilitu cu 50 cr., si pe partea vendictoriloru s'au resoltu de la 5 esemplare unulu gratis, asiă incatu din sum'a esemplareloru de 12000 numai 10.000 in valóre de 5000 fl. sunt monite scopulu întreprinsu, era cele lalte 2000 esemplare se privescu de gratuite pe partea vendictoriloru respektivi.

Resultatululu distribuirii esemplareloru trimise vindute, catu si acelor restituite, apoi venitululu curatu ce s'a potutu esoperá dupa detra-

gere a tuturor speselor neevitabili la acesta întreprindere dupa aretarea specifica a comembrului, și directoriului secundariu substitutu Dlu Ioane Popoviciu Deseanu — ce s'a presintatu in sedinti'a de ieri, este pana acum'a de 2486 fl.; dar debue se se observeze: cumca partea cea mai mare de sortiuri se afla inca distribuite pe la respektivii coleptanti, și altii caror'a s'au tramisu de aceste; dreptu aceea raportulu specialu numai in sedinti'a de mane se va asterne Onoratei Adunarii generale! — a careia resultatulu se pôte vedé din raportulu specialu alu acestei sortiture.

8. Lucrarile și pregatirile ce s'au pretinsu la întreprinderea acestei sortiture, au fostu atatu de mari și neprevedite, incatu Direpțiunea s'a semtitu necesitata a se abate de la dispozițiunea Adunarii generale din 3/15 sept. 1868 partea a II, prin care terminulu adunarii generale s'a fostu defiptu in lun'a lui Maiu 1869, și asiă in interesulu afaceriloru vitali și din caus'a impedecariloru întreprinute vedindu-se terminulu defiptu prin decisulu direptionalu sub nr. 66 pe 2/14 juniu a. c. — care s'a fostu si publicatu dejá — pre scurtu, apoi din motivele considerate, și respicate sub nr. 76. alu decisului direptionalu din 23 maiu 1869, Direpțiunea a aflatu mai cu scopu a amená terminulu Adunarii generale pe diu'a acest'a.

9. Directoriulu secundariu Dlu Mirone Romanu fiindu alesu de deputatu dietalu si din caus'a altoru misiuni mai importante, care l'au impedecatu pentru unu timpu mai indelungatu de la presiedinti'a direptionala, s'a aretatu lips'a alegerei unui suplinte directoriu pe timpul absentiei Dniei sale din care motivu Direpțiunea conformu §. 40 din regulamentulu casei a aflatu de lipsa a substitui respektive a alege de directoru secundaru pe comembrulu Direpțiunii Ioane P. Deseanu.

10. Cu privire la decisulu direptionalu sub nr. 52 si la dorinti'a enunziata generala din anii mai de nainte, Direpțiunea n'a intrelesatu si in anulu acest'a a tiene parastasulu indatinatu intru eternisarea memoriei repausatului si naintatului barbatu alu natiunii romane Georgiu Popa fostulu comite supremu alu cottului Aradu, care serbare funebrala s'a celebratu prin ilustritatea sa Dlu episcopu dicecanu Procopiu Ivacicoviciu asistatu de mai multi preoti in biserica catedrala romana gr. or. la 10 Aprilie nou a. c.

11. In asemenea modu direpțiunea a dispusu tienerea parastasului si pentru repausatulu binefacatoriu alu asociatiunii Iov'a Cresticiu din Siri'a recercandu pre dlu protopopu alu Siriei Georgiu Popescu d'a celebrá servitiulu funebralu in biserica rom. gr. or. din Siri'a, ceea ce dupa insciintiarea primita in 17 aprilie nou a. c. s'a si intemplat, precum acest'a la decisulu direptionalu nr. 33 se pôte vedé.

12. Reposatulu archimandritu si fostu administratoru episcopescu Patriciu Popescu, inca in anulu 1853 a fostu testatu o suma de 100 fl. m. c. pe scopulu unei fundatiuni infintande pentru ajutorarea tineriloru studinti lipsiti de medilóce, carea suma in lips'a unui institutu de categoria filantropica pe timpul de atuncia s'a fostu predatu prin repausatulu presiedinte alu comunitatii bisericesci Ioane Popoviciu unui cetatienu din Aradu spre fruptuire in interesele capitalului; dar din caus'a unui procesu despetratu a scadiutu la 52 fl. 88 cr. v. a., despre care comunitatea bisericesca gr. or. a Aradului a aflatu de bine a decide a se doná pe partea fondulu Asociațiunii nationale pentru cultura poporului romanu.

Sum'a acest'a predata direpțiunii din partea comembrului Dr. Atanasiu Siandoru pe langa producerea unui estrasu protocolaru alu comunitatii bisericesci s'a strapusu prin perceptoratulu Asociațiunii in cass'a de pastrare, și asiă fondulu Asociațiunii nóstre in anulu acest'a a mai sporitu si cu acesta suma de 52 fl. 88 cr. v. a.

De odatu s'a insarcinatu fiscalulu Asociațiunii a incercá complanarea in privința sumei ce mai lipsece din capitalulu primitivu de o suta fl., din caus'a procesului apartienutu.

13. Din partea presidiului societatii literarie Roman'a din Vien'a cu scrisóra ddo 12 juliu a. c. nr. 100 a fostu recercata direpțiunea acest'a ca din incidentulu crearii basate pe permisiunea ministeriului de culte si instructiune c. reg. de Vien'a a unei docenture pentru limb'a si literatur'a romana la universitatea de Vien'a, si pentru imbunetatarea remuneratiunii anuale pe partea acelei docenture a se dechiará despre

modulu eficace in privinta acest'e, si daca cumva si Asociatiunea noastra s'ar convoi a contribui anulu dupa putintia spre scopulu acest'a, — si totu-odata a sprigini pasii ce amintit'a societate literaria de Vien'a voesce a-i indeget'a, adeca a face una rogare colectiva din partea Asociatiunii Transilvane, si a-i celei nostre, catra consistoriulu gr. or. din Cernautiu pentru esoperarea sistemisarii unui salariu anulu din fondulu religianariu alu Bucovinei.

In meritulu acest'a momentosu ce pestrece marginile aptivitatii direptiunii nu s'a decisu nemica, ci s'a dispusu prin determinatiunea de sub nr. 90 enuntiatu in protocolulu sedintiei a XI ordinarie, ca de-orace deslegarea intrebarii acesteia cade in sfera Adunarii generale, recercarea societatii literarie mai sus-atinse se se asterne Adunarii generale pentru bunavoit'oria dispositiune ulterioara.

14. In privinta lasamentulu testatu Asociatiunii de repausatulu Iova Cresticiu din Sira, Adunarea generala de anu cu determinatiunea sa de sub nr. protocolulu 12 a dispusu a se licuid'a lasamentulu intregu, si escontentarea finale a pretensiunilor licuide ce jacu pe acestu lasamentu lasandu si mai departe amministrazionea aceluia-si curatorului si fiscalulu plenipotentiatu alu Asociatiunii Lazaru Ionescu.

Este cunoscutu din raportulu generalu despre aptivitatea direptiunii din anulu trecut sub punctulu 18 cumca lasamentulu de sub intrebare a fostu insarcinat cu una percentuatiune finantiale, ce s'a fostu eiectatu dupa statulu activu alu acestui lasamentu in una suma de 611 fl. 37 1/2 cr. v. a., si pentru a carcia solvire direptiunea Asociatiunii mai de multe ori si cu amenintiarea mesurilor esecutionali a fostu provocata din partea organelor finantiaru.

Din incidentulu acest'a direptiunea din anulu trecut pe bas'a unui decisu adusu in sedintia sa VIII. sub nr. 62 a dispusu a se ace petitiune catra Maiestatea Sa pre gratiosulu imperatu si rege apost. pentru ca se se indure pregratiosu a iert'a pe calea gratiei sum'a percentuatiunii, cu care lasamentulu acest'a, cu una avere testata unui institutu filantropicu este insarcinata.

Petitiunea acest'a asternandu-se in audientia prin Ilustritatea Sa Dlu directoriu primariu Antoniu Mocioni, si Dlu Sigismundu Popoviciu vicepresiedinte alu Asociatiunii la loculu pre naltu a seceratu rezultatulu favoritoriu in partea Asociatiunii nostre, de ora-ce dupa cum se vede din actele aflate la protocol. sedintiei a XI din 14 augustu a. c. Direptiunea reg. ung. de finantia din Aradu sub datulu de 19 aprilie a. c. nr. 6712 a incunoscentiatu acesta direptiune: ca Maiestatea Sa apost. ces. reg. cu pre naltu Resolutiune din 20 martiu a. c. s'a induratu pre gratiosu in urmarca petitiunii mai sus espuse a iert'a sum'a percentuatiunii de 601 fl. 37 1/2 cr. pretinsa de la Asociatiune pentru lasamentulu ereditatu de la repausatulu Iova Cresticiu; fiindu a se solvi din partea Asociatiunii numai sum'a de 1 fl. pentru timbrulu la testamentulu repausatulu, era din partea legatarilor celor lalti sum'a percentuarii de 16 fl. 20 cr.

Actulu acest'a pre gratiosu alu Maestatii Sale marinosului imperatu si rege apost., direptiunea l'a luat cu omagiala multiamita la cunoscentia, si asi'a caus'a desperata a aceste percentuatiuni este deja superata.

15. Pe temeulu preliminarulu aplacidatu din partea Adunarii generale de anu sub nr. 14 direptiunea in anulu acest'a pe sema lectorilor a pnumerat urmatoarele diurnale:

Albin'a, Amvonulu, Archivulu, Famili'a, Federatiunea, Foi'a societatii din Bucovin'a, Gur'a Satulu, Telegrafulu Romanu si Gazet'a Transilvaniei era dintre cele straine s'a pnumerat foi'a maghiara „Alfold," si cea germana „Zukunft" tote pe anulu intregu; era diurnalele, Transilvan'a si Foi'a germana locale numita Arader Zeitung au fostu pnumerate prin munificent'a dloru comembri Nicolau Philimonu si Teodoru Serbu, apoi foi'a literaria beseric'esca „Sperant'a" a venitu asisderea gratis, din strainetate diurnalulu „Romanulu" si „Traianu" ce aparu la Bucuresci, si cari peste totu anulu au venitu gratis si regulatu.

16. In decursulu acestui anu, adeca de la ultim'a Adunare generala pana in diu'a subsemnata au intratu in Asociatiunea noastra, respective s'a sporitu numerulu membrilor in modulu urmatoriu:

- a) membri fondatori pe vietia 6
- b) membri cari si-au renoitu ofertulu 86

c) membri nou intrati 197
d) membri cari au datu obligatiuni 56
preste totu 345

cari din partea direptiunii, si conformu autorizarii primite de la Adunarea generala sub nr. 7 alu determinatiunii din 214 septemvre s'au declaratu prin votisare secreta de membrii Asociatiunii pe timpulu aniloru deobligati, precum acest'a se pote vede din protocoalele sedintielor respective.

17. In urmarca raportulu provedintu cu socot'a documentata si asternutu sub r. din partea fiscalulu Asociatiunii Dlu Lazaru Ionescu despre starea lasamentulu testatu Asociatiunii de repausatulu Iov'a Cresticiu se vede cumca: dupa escontentarea finala a pretensiunilor licuide cu care au fostu insarcinat acestu lasamentu moscenitu de la repausatulu Iova Cresticiu, — Asociatiunea noastra nationale are unu capitalu de 2044 fl. 86 1/2 lucuidu si asiguratu era 48 fl. 50 cr. in capitalu, ce sta sub procesu si intrebare.

Computulu facutu despre acestu lasamentu este mai pe largu espusu in raportulu fiscalulu Asociatiunii Dlu Lazaru Ionescu sub r. amentitu.

18. Din raportulu percentoratulu aice sub F alaturatu si documentatu cu ratiociniulu provedintu cu anesele necesari, se pote vede starea casei Asociatiunii amistrate in restimpulu acestui anu, si anume de la ultim'a Adunare generala pana la inchiderea manualulu de perceptiune, care areta urmatorulu bilantiu: Percentiunele totale in anulu curinte au fostu ————— 2893 fl. 44 cr. Erogatiunile sunt ————— 1841 „ 72 „ care subtrahendu-se din perceptiune remanu bani gata in cassa 1051 „ 72 „

19. Raportulu esaportalu alaturatu aice sub G. areta ca protocoalele perceptorali cu deamentulu sunt revedite, si sumele perceptiate ale ofertelor din positia in positia sunt induse in protocolulu capitalu alu membriloru Asociatiunii.

Mai departe esaportulu confirma autenticarea protocoalelor nou-compuse, si rezultatulu restantielor aretatu sub punctulu I alu acestui raportu.

Statulu membriloru Asociatiunii e urmatoriu:

- a) membri pe vietia sunt ——— 31
- b) membri ordinari renoiti ——— 86
- c) membri nou alesi ————— 197

De toti 314

Numerulu membriloru binefactori de la Adunarea generala afara de contribuirile ce s'au facutu pe partea sortituri — nu s'a sporitu. Aci e de observatu, cumca forte multe liste au intratu numai dupa compunerea acestui raportu generalu.

Ofertulu membriloru renoiti si acelorou nou alesi face o suma annuala de 999 fl. v. a.

Ofertele incurse in decursulu anulu sunt induse in protocolulu capitalu si in registrulu membriloru alfabeticu, de unde totodata se potu sci ofertele restante a tuturor membriloru de la inceputulu Asociatiunii pan'a acum'a.

Licuidandu-se raporturile colectantiloru a propunerea comisiunii din ofertele restante jau debuitu se se descrie 225 fl. 50 cr. ca bani neincassabili.

20. Cum se vede din raportulu bibliotecariulu sub H alaturatu, bibliotec'a Asociatiunii se afla in rondu bunu, pe partea careia in decursulu anulu curinte s'a sporitu numai cu unu opu, adeca unu esemplariu a lu „Poesiloru lui Julianu Grozescu" donatu pe sem'a bibliotecii din partea Dluu avocatulu Emericu b. Stanescu.

Tenerimea noastra studinte — in anulu curinte s'a folositu cu mai mare interesare si diligintia de biblioteca si a fostu provedintu cu diferite opuri si carti din bibliotec'a Asociatiunii, care li s'a datu spre folosire.

Totu-odata din partea Dluu bibliotecariulu se propune preliminarca opuriloru mai noue romane, care propunere si Direptiunea o sprigincesce si recomanda onor. adunar generale.

21. Starea econamatulu Asociatiunii si erogatiunele facute de la ultim'a Adunare generala pana la incheierea acestui raportu este aretata in raportulu economulu aice sub I. alaturatu, si provedintu cu consemnarile necesaria din care se vede ca fondulu instructu alu Asociatiunii s'a mai sporitu in anulu acest'a cu pretulu in colbre oleita si cu rame de auru a lui „Ioanu Brateanu" promovatorulu culturai na-

tionale, ce tenerimea studiöse romana din Keskemet (Egopole) l'au donatu cabinetulu de lep-tura alu Asociatiunii.

22. In fine s'a alaturatu raportulu notariatulu Direptiunii sub L. care areta ca cancelaria si archivulu Asociatiunii este in rondu bunu si ca tote speditiunile sedintielor direptionale sunt efeptuite.

Aradu in 1 sept. 1869.

Antoniu Mocioni m. p.
directoru primariu.

Petru Petroviciu m. p.
notariu.

Concursu.

Pre statiunea docentuala serbesca, acum de nou infiintata in Checia Romana, cu care sunt impreunate urmatoriele emoluminte anuale, precum: 100 fl. v. a. 25 cubulu de grau 100 pd. de clisa 25 pd. de sare 8 pd. de lumini 6 stangeni de paie 1 stangenu de lemne 1 jugu de pamentu aratoriu si cortelu liberu, se deschide concursu pana in 20 Septemvre a. c. s. vechiu.

Aspiratorii la acestu postu sunt avisati recursele loru provedite cu estrasulu de bote-diu cu adeverintiele despre sciintiele absolute, despre portarea sa morala si politica, precum si despre servitiulu de pana acum, adrosate catra consiliulu scolasticu comunalu pana in terminulu desiptu a le substerne.

Datu in Checia Romana in 15 aug. 1869.

(1—2) Consiliulu scolasticu comunalu.

Concursu.

Pentru definitiv'a deplinire a statiuniloru inye-tiatoresci in Protopotiatulu Meziadului, cottulu Biharei. —

1. Meziadu, impreunatu cu salariu de 105 fl. v. a. 4. cubule de grau, 4. cubule de cucurudiu, 6. stangeni de lemne.

2. B. Salisce, cu salariu de 84. fl. v. a. 5. cubule de grau, 5. cubule de cucurudiu, 75. portiuni de fenu, 75 fuiore, 8. stangeni de lemne, 1/2 cubulu de fasola, 6 pd. de lumine.

Dumbravani, cu salariu de 105. fl. v. a. 12 cubule de bucate, 180. portiuni de fenu, 180. fuiore, 12. stangeni de lemne.

Doritorii de a ocupa ver un'a dintre aceste statiuni, vor ave recursurile loru dimpreuna cu atestatele necesarie, pan' in 16/28. septemvre, a. c. a le transpune subscrisulu.

Baitia, (Rézbánya) 16/28. Aug. 1869.

Petru Sabo. m. p.
protop. Meziadului,
inspect. distr. de scole.

Cursurile la bursa de Viena.

(In 10 septemvre.)

Imprum. de statu convertatu cu 5 %. 59.35 Imprum. natiunalu 67. — Actiunile de creditu 250. — sortiurile de 1860, 9225 sortiurile din 1864, 108.75; Obligatiunile des-sarcinarii de pamentu, cele ung. 80.50, banatice 78. — transilv. 75. — bucovin. 76.50 argintulu 119.50, galbenii 5.85; — napole-onii 9.78.

Uniculu medilocu si celu mai bunu pentru Crescerea perului,

suntu: Preparatele de unu perulu, de Vil. Abt.
in Viena.

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Borisori de recunoscentia: Domnului Vilelmu Abt la Viena! sum fericitu prin rezultatulu eminentu a pomadel de unu perulu facuta de dta, si te rogu urgente se-mi trimiti pe posta 2 laditie cate cu 50 cr. Primesce inca odata multiamirea mea pre cordiala pentru inventatiunea domniale cea pre pretiuita pentru omenimea patimit'oria, si ingaduesou de odata se dai publicatie aceste sire pentru ca cu timpulu se pora din limba cuventulu „oapu plesugu“ Cu profundu stima Josifu Zimmermann in Karlsbad.

Estrasu din „Foi'a periodica pentru medicin'a forensa, cur'a publica si l'gelatiunea medicinala“ de datulu Viena, 6 augustu 1866:

Preparatele de unu perulu facute de Dlu Abt pe di ce mergu se bucura de imbratisiare mai mare din partea publiculu, de ora-ce rezultatele ce se castiga prin ele in privinta crescerii si conservarii perului sunt intradeveru suprinziatorie. Deci recomanda-mu cu caldura acestu preparatu curatu si estinu tuturora ce dorescu se si-conserve perulu.

Afara d'aceste preparate lui Abt pentru unu perulu, spre conservarea si crescerea lui, sunt bine recomandate inca priu mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in originalu stan fie cui la dispusitiune — precum si de capacitatile cele d'antau in medicina, din Europa, si priu urmare ori care alta premiare e supraflua.

Mediloculu de a color'a perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartonu; perii si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de coloratu perulu, negra si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl. Reseda-Pomada pentru conservarea perulu, o ladutia 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Pretiurile in detaliu:

1 Flacon (sticlitia) de oleu filtratu de unu perulu cu ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medilocu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentu a color'a perulu in negru seu brunetu costa o ladutia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, negra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladutia de hartia grosa) pregatitu in modu elegantu provedintu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparata de unu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toasta era mai vertosu apju pentru presente; pentru dame cu esbuchetu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

ceiu mai nou, bunu si nevatematoriu de a color'a perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartonu; perii si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de coloratu perulu, negra si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl. Reseda-Pomada pentru conservarea perulu, o ladutia 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Laptele frumsetii pentru infrumsetiarea fetii cu 40 cr. un flac. Pasta aromatica de dinti pentru conservarea dutilor si a gingeiiloru cu 40 cr. Eau Athenienne (apa ateniiana) esintia adevertu francesca pentru perderea matretii, unu flaconu 1 fl. Totu feliu'u de produse de parfumerie si altu feliu de articule de toaleta.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiterea pretiului si 10 cr. spese de invalidu.

Depositulu principalu de trimisu in cantitati mari si mici.

In salonulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstasse Nr. 51. si in fabrica: Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „Zum Engel“ am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter, Rothenthurmstrasse nr. 19; la dl. dr. Girler, ap. Freiong si c. r. apoteca campestra la Stefansplatz. — In Aradu: (Schwellengreber) friseriu; Bräu; la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bederlunger; Graz: H. Kiessauer si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liöv P. Mikolasch; Lenza: I. Haunsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapouu; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg: A. Meezey, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pesta: I. v. Török, apot.; Posiunu: I. Wörsterlöw si F. Heurici; Raab: F. Linczenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburgu: I. Salammer; Szegedin: F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'aceste pomada facuta de mine se afla in tote apotecele mai alesi, in parfumerii in cele mai multe negotie, ce se deprindu cu parfumerii, precum in Viena si in provincie asi'a si in strainetate, si pentru a delatru falsificarea aduc la cunoscentia publica ca preparatele mele de unu perulu sunt provedite cu indrumarea cum se se foloscesca precum si cu copi'a c. r. privilegiu nr. 5640—2340 precum si cu marc'a mea propria.

Wilelmu Abt, friseriu' parfumaru, si proprietariu de privilegiulu c. r. in Viena